

OSAAMISKARTOITUS TEO-JAKSON AJALLE AMMATTITAITOVAATIMUSTEN POHJALTA

(tyytyttävä taso)

TUTKINNON OSA: KOTIHOIDOSSA TOIMIMINEN /Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Opiskelija:	En vielä osaa	Olen nähnyt/kokeillut	Toteutuu, olen tehnyt itse
1. Opiskelija työskentelee sosiaali- ja terveysalan työn säädösten, toimintaperiaatteiden, arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan.			
noudattaa sosiaali- ja terveysalan säädöksiä, säännöksiä, määräyksiä ja eettisiä periaatteita toistuvissa tilanteissa			
kunnioittaa kotona asuvan asiakkaan yksityisyyttä, tapoja, tottumuksia ja omaisuutta			
noudattaa tietosuojaa ja salassapitoa sekä hallinto- ja julkisuuslain periaatteita			
tietää kotihoidon eri omavalvontasuunnitelmista ja toteuttaa yksikön omavalvontaa			
työskentelee omavalvontamääräysten ja laatusuosituksen mukaisesti			
toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti			
2. Opiskelija suunnittelee työtään ja tekee yhteistyötä työryhmän ja verkoston kanssa.			
suunnittelee päivittäiset ja viikoittaiset työtehtävänsä ja aikataulutuksen asiakkaiden tarpeiden ja tilanteiden perusteella yhteistyössä työryhmän kanssa			
käyttää virtuaalipalveluita ja etäohjauksen mahdollisuuksia työssään			
tekee työhönsä liittyviä valintoja ja päätöksiä yhteistyössä työryhmän kanssa			
toimii monialaisessa yhteistyössä ja tuntee joidenkin ammattiryhmien tehtäviä ja vastuualueita			
vaikuttaa osaltaan positiivisesti työyhteisön sosiaaliseen ilmapiiriin tietää työpaikan ohjeet työntekijän viestinnästä, sosiaalisen median käytöstä ja imagollisesta markkinoinnista sekä noudattaa verkon käytön etikettiä			
3. Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi työtään kotona asuvan asiakkaan luona.			
arvioi asiakkaan hoidon ja kuntoutumisen tarvetta ja sen kiireellisyyttä ja toimii yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa			
havainnoi ja arvioi asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja kotona käyttäen tarkoituksenmukaista toimintakykymittaria			
huomioi asiakkaan fyysisen, kognitiivisen, psyykkisen, hengellisen, sosiaalisen sekä oikeudellisen toimintakyvyn			
huomioi asiakkaan yksilöllisen elämäntilanteen, elinympäristön, elämänhistorian, kulttuurin ja seksuaalisuuden suunnitellessaan työtään			
laatii hyvinvointia tukevan asiakaslähtöisen suunnitelman yhteistyössä asiakkaan kanssa			
toimii suunnitelman mukaisesti ja arvioi sen toteutumista			
raportoi ja kirjaa ymmärrettävästi asiakkaan vointiin ja toimintakykyyn liittyviä havaintoja asiakasturvallisuutta vaarantamatta			
käyttää työyhteisön asiakastietojärjestelmiä ja sosiaali- ja terveysalan tietokantoja lähihoitajan vastuualueella			
ymmärtää asiakasta koskevan tiedonsiirron merkityksen hoitoketjussa			
4. Opiskelija toimii vuorovaikutuksessa asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa.			
kohtaa asiakkaan ja läheiset ammatillisesti			
kuulee asiakkaan ja omaisten mielipiteitä ja huomioi yksilöllisiä toiveita			
työskentelee eri kulttuureista tulevien kanssa			
toimii ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa asiakkaan perheen, tukiverkoston ja omaishoitajan kanssa			
käyttää kosketusta, huumoria ja läsnäoloa tilanteeseen sopivalla tavalla hoitaessaan asiakasta			

käyttää selkokieltä muokaten tarvittaessa ilmaisuaan			
käyttää joitakin tilanteeseen soveltuvia digitaalisia ja tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia vuorovaikutuksen tukena hyödyntää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointikeinoja ja -välineitä			
5. Opiskelija käyttää alan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja kotihoidon asiakkaan toimintakyvyn edistämiseksi.			
Kotihoidon asiakkaan hoito ja ohjaus:			
hoitaa asiakasta käyttäen näyttöön perustuvaa tietoa, suosituksia ja menetelmiä			
tunnistaa ja havainnoi ikääntymisen aiheuttamat muutokset elimistön normaalissa rakenteessa ja toiminnassa			
tunnistaa ikääntyvien yleisimmät sairaudet ja niiden erityispiirteet sekä niiden vaikutukset asiakkaan toimintakykyyn ja hoidon tarpeeseen			
tunnistaa moni- ja muistisairauksien vaikutukset toimintakykyyn ja hoidon tarpeeseen			
tunnistaa ja huomioi työssään mielenterveys- ja päihdeongelmien vaikutuksen ikääntyvän toimintakykyyn ja hoidon tarpeeseen			
tukee asiakkaan positiivista mielenterveyttä ja toipumisorientaatiota			
tarkkailee asiakkaan elintoimintoja ja toimintakykyä, kirjaa havaintojaan sekä tiedottaa niistä sovitulla tavalla			
toteuttaa oireenmukaista hoitoa huomioiden sairauksien erityispiirteet			
avustaa ja tekee hoitotoimenpiteitä			
käyttää hoitotyön ohjausmenetelmiä			
Toimintakyvyn edistäminen kotona			
ohjaa asiakasta voimavaroiltaan päivittäisissä toiminnoissa huomioiden asiakkaan elämäntilanteen, kivun, unen ja stressin vaikutuksen toimintakykyyn			
ohjaa ja avustaa päivittäisissä toiminnoissa huomioiden ihon hoidon ja jalkojen terveyden			
ohjaa ja avustaa henkilökohtaisen hygienian hoidossa huomioiden erityistoiminnan			
arvioi ja lievittää asiakkaan kipua käyttäen eri menetelmiä			
huomioi ympäristön turvallisuuden ja esteettömyyden ja tunnistaa koti- ja vapaa-ajan tapaturmien riskitekijöitä sekä puuttuu niihin			
ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään apuvälineiden, ympäristönhallintalaitteiden, turvateknologian ja hyvinvointia tukevan teknologian käytössä ja suoriutuu työryhmän tukemana niiden hankinnasta			
ohjaa asiakasta arkiliikkumiseen ja fyysisen toimintakyvyn ylläpitoon ja edistämiseen			
ohjaa asiakasta ja hänen läheisiään terveyttä edistävään omahoitoon			
ohjaa asiakasta mielekkäisiin sosiaalisiin vuorovaikutustilanteisiin ja toimintoihin, jotka lievittävät ja ennaltaehkäisevät yksinäisyyttä			
Asiakkaan arjessa avustaminen ja ohjaaminen			
ohjaa asiakasta huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan kodin päivittäisestä siisteydestä, kotisiivouksesta, jätteen lajittelusta ja vaatehuollosta			
käsittelee ja lajittelee jätteet huomioiden riski- ja ongelmajätteet			
avustaa asiakasta asioimisessa tai hoitaa asiakkaan puolesta asioita kodin ulkopuolella			
Ravitsemuksessa ja suunhoidossa ohjaaminen			
huomioi ikääntyneiden ravitsemussuositukset			
arvioi ja seuraa asiakkaan ravitsemustilaa ja nestetasapainoa			
ohjaa asiakasta ja tarvittaessa hänen läheisiään huolehtimaan terveyttä edistävistä ravitsemuksesta huomioiden ruoan hankinnan, valmistamisen ja erityisruokavaliot			
arvioi asiakkaan suun terveyttä ja huomioi suun terveyden vaikutuksen hyvinvointiin			
hyödyntää työssään tietoa suun terveydestä			
auttaa ja ohjaa asiakasta suunhoidossa			
6. Opiskelija toteuttaa lääkehoitoa kotona.			
toimii oman vastualueensa mukaisesti sekä turvallisesti yksikön ja asiakkaan lääkehoitosuunnitelmaa noudattaen			
tietää yleisimpien lääketietokantojen toimintaperiaatteet ja hyödyntää niitä työssään			
käsittelee, annostelee ja antaa lääkkeitä virheettömästi aseptisesti ja turvallisesti asiakkaalle			

tekee virheettömästi annoslaskut sekä yksikönmuunnokset			
ohjaa asiakasta työyksikön ohjeiden mukaisesti sähköisen lääkemääräyksen tulkinassa, voimassaoloajassa, lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä ja hävittämisessä sekä tietää tavallisimpien muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksien sekä mielenterveys sairauksien lääkehoidon			
selvittää asiakkaan käytössä olevat itsehoito- ja reseptilääkkeet, vitamiini- ja hivenainevalmisteet sekä luontaistuotteet ja huomioi näiden aiheuttamat vaikutukset sekä mahdolliset riskit lääkehoitoon			
tunnistaa asiakkaan lääkehoitoon sekä iän tuomiin aineenvaihduntamuutoksiin ja monilääkitykseen vaikuttavia riskejä ja tiedottaa niistä työryhmässä			
tietää ja tarkkailee tavallisimpien asiakkaan käyttämien lääkkeiden vaikutuksia, yhteisvaikutuksia ja monilääkityksiä, tunnistaa mahdolliset riskilääkkeet, yleisimmät haitta- ja sivuvaikutukset sekä huomioi mahdolliset lääkkeiden väärinkäytön ilmiöt sekä tiedottaa niistä työryhmässä			
7. Opiskelija toteuttaa saattohoitoa kotona.			
noudattaa asiakkaan hoitotahtoa			
tietää saattohoidon periaatteet ja toimii niiden mukaisesti moniammatillisen työryhmän jäsenenä			
hyväksyy kuoleman luonnollisena osana elämäntähtäyksiä ja keskustelee kuolemaan liittyvistä asioista asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa työryhmän tukemana			
tunnistaa asiakkaan kärsimyksen ja kivun ja toteuttaa oireita lievittävää ja hyvää saattohoitoa työryhmän jäsenenä			
8. Opiskelija ohjaa palveluiden käytössä.			
tuntee palvelu- ja etuusjärjestelmän ja palveluohjauksen prosessin ja päivittää palvelujärjestelmään liittyvää osaamistaan			
tuntee asiakkaan hoito- ja palveluketjun ja hyödyntää tietoa työssään			
ohjaa asiakasta ja hänen lähiverkostoaan palveluiden käytössä sekä esittää vaihtoehtoja asiakkaalle tarkoituksenmukaisella tavalla			
ohjaa asiakasta ja omaisia sähköisten palvelujen käytössä			
osallistuu työryhmässä sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseen			
9. Opiskelija ylläpitää ja edistää turvallisuutta, työkykyään ja työhyvinvointiaan.			
tuntee kotihoidon turvallisuussuunnitelman kotona tehtävään työhön ja vaaratilanteiden ilmoittamisen käytännöt ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla			
noudattaa työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä sekä sähkö- ja paloturvallisuusmääräyksiä			
ottaa vastuun omasta työhyvinvoinnistaan, työturvallisuudesta ja työkyvystään			
huolehtii omalta osaltaan työyhteisön hyvinvoinnista ja ymmärtää työyhteisön ilmapiirin vaikutuksen asiakastytytyvyyteen			
tunnistaa työssään fyysisiä ja psyykkisiä kuormitustilanteita			
hyödyntää työssään kehon luonnollisia liikemalleja ja hallitsee omaa kehoaan avustaessaan asiakasta liikkumisessa ja siirtymisessä			
käyttää ergonomian ohjeistuksia siirtotilanteissa			
tunnistaa asiakkaan voimavaroja siirtotilanteissa			
käyttää tarkoituksenmukaisesti siirtymisen apuvälineitä			
Asiakasturvallisuuden huomioon ottaminen			
huomioi työssään asiakasturvallisuuden			
toimii aseptisen työskentelyn periaatteiden mukaan			
tunnistaa asiakkaan kotona selviytymisen vaikeudet ja mahdolliset asumisen turvallisuuteen liittyvät riskit ja kodin muutostöiden tarpeen osana työryhmää			
tunnistaa perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhan sekä kaltoinkohtelun ja ohjaa avun saannissa työryhmän kanssa			
tunnistaa työssään haasteellisesti käyttäytyvän asiakkaan ja toimii tilanteen vaatimalla tavalla työryhmän kanssa			
10. Opiskelija arvioi ja kehittää toimintaansa.			
arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä pyytää palautetta			
tunnistaa joitakin vahvuuksia ja kehittämiskohteita			

ottaa vastaan ja antaa asiallisesti palautetta sekä hyödyntää saamaansa palautetta toiminnassaan			
ylläpitää ja kehittää ammatin edellyttämiä tietoja ja taitoja			
hyödyntää työssään ammatillista tietoa asiakastilanteissa ja hakee tietoa työryhmän jäsenenä luotettavista lähteistä			
käyttää näyttöön perustuvaa tietoa sekä suosituksia työssään			
11. Opiskelija arvioi mahdollisuuksiaan toimia hyvinvointialan yrittäjänä.			
suunnittelee osaamisensa tuotteistamista			
työskentelee vastuullisesti ja ymmärtää työnsä vaikutuksen työpaikan toimintaan ja palvelujen laatuun päivittäisessä asiakastyössä			
edistää toiminnallaan tavoitteiden saavuttamista			
arvioi omia mahdollisuuksiaan toimia hyvinvointialan yrittäjänä			

Osaamiskartoitusta seuraamalla tunnistetaan osaamista ja varmistetaan vähintään tyydyttävän tason osaamisen kartuttaminen. Lomaketta täydennetään yhdessä ohjaajan kanssa. Näytön voi aloittaa, kun kaikki em. toteutuvat.

Pvm: _____ Opiskelija _____ Ohjaaja _____

Päivitetty 7.6.2019